

Idols-voorzitter met Twentse roots

Er zijn maar weinig mensen die weten dat Henkjan Smits van oorsprong een Tukker is.

"Ik koketteer er niet mee, maar verloochen mijn afkomst ook niet. Als je informatie over

mij zoekt op Internet, zie je als eerste verschijnen dat ik op 9 oktober 1961 ben geboren

in Almelo." Zijn passie voor muziek begon ook in Almelo: "Ergens rijdt er in Twente misschien

nog een auto rond met de singlewisselaar van mijn vader". Henkjan Smits spreekt openhartig

over zijn Twentse roots, het zoontje van 'meneer Theo', dat ooit 'heel erg' plat sprak.

Op zijn negende verhuisde Henkjan Smits, samen met zijn zusje en ouders, van Almelo naar Naarden. De overgang van het gemoedelijke oosten naar het drukke en veel brutelere westen ging hem niet in de koude kleren zitten. "Op school leerde ik ineens rekenen met staartdelingen. Nog nooit van gehoord. En toen ik me moest voorstellen aan de nieuwe klas, zei ik maar op de vraag van mijn klasgenootjes waar Almelo lag: in 't Boet'nland. Ik praatte namelijk ook nog eens heel erg plat Twents. De lerares corrigeerde me en zei dat dat helemaal niet het geval was. Zat ik met een nóg groter probleem, erg pijnlijk in de derde klas lagere school."

Terugkijkend op zijn periode in Almelo, kan Smits alleen maar zeggen dat hij een prima jeugd heeft gehad. Omdat hij de zoon was van Theo en Lies Smits, betekende dat automatisch dat hij veel op straat werd aangesproken. Pa Smits was namelijk, samen met twee broers, mede-eigenaar van één van de vele textiel fabrieken in de omgeving. "Ik werd niet verwend of zo, maar ik merkte wel dat er veel Almeloërs bij mijn vader in de fabriek werkten", zegt hij ietwat cryptisch. "Je was namelijk het zoontje van 'meneer Theo' en als je door de Grotestraat - of waar dan

ook - liep, dan werd je vaak gegroet. Men kende je, het was vrijwel constant: 'Hoi, hoi, hoi' Ik weet nog heel goed dat ik het, na de verhuizing naar Naarden, een jaar echt zwaar heb gehad. Want daar liep ik ook zo over straat: 'hoi, hoi, hoi'. Maar op een gegeven moment stapt er een man van rond de vijftig op me af en zegt: 'Had je wat?'. Ik wist niet waar hij het over had, want ik was het gewend om mensen goedendag te zeggen. Dat werd in het Westen dus niet altijd op prijs gesteld. Dát is de grootste cultuurshock geweest."

'Almelo'ooo'

Inmiddels is hij een echte westerling, meer iemand van Gooische Vrouwen dan Van Jonge Leu en Oale Groond. "De RTV Oost-soap ken ik niet, maar de perikelen bij Gooische Vrouwen komen me bekend voor. Niet omdat ik zo woon, helemaal niet, maar omdat het wel de omgeving beschrijft waarin ik woon. Daarom vond ik Baantjer ook leuk, om herkenningpunten te spotten. Ik heb namelijk 16 jaar in Amsterdam gewoond."

Hij komt nog wel regelmatig in Twente. "In Oldenzaal, waar mijn schoonouders wonen." Maar naar zijn geboortegrond keerde hij eigenlijk nog maar één keer echt terug. »

"Na de verhuizing heb ik het een jaar echt zwaar gehad..."

Henkjan Smits

Henkjan Smits

“Nadat we verhuisd waren had ik echt heimwee naar het gemoedelijke van Twente. Maar van de andere kant haatte ik Almelo, omdat het naar mijn idee zo achtergesteld was. Kijk alleen maar naar het voorval met de staartdelingen.” Toch verloochent hij zijn afkomst niet. “Als ik Tom Egbers - ook zo’n Tukker die in het Westen is gaan wonen - tegenkom, dan hoeven we alleen maar te zeggen ‘Almeloooo’ en we weten genoeg. Het gekke is alleen: van Tom weten de mensen het, terwijl men mij dan verbaasd aankijkt. Maar ik schaam me er absoluut niet voor. Tom, maar ook bijvoorbeeld Daphne Bunschoek, Ilse de Lange en Peter Tiehuis, hebben Almelo op een latere leeftijd verlaten. Negen jaar is jong. En bovendien probeer ik mijn privéleven zoveel mogelijk te beschermen en over mijn werk te praten. En ook je afkomst is privé, vind ik.”

Kanaalschool

Smits’ familie woonde op de Wierdensestraat 157 in Almelo. “Op de hoek met de Aalderinksingel. Volgens mij zit er nu tegenover een Postiljon Hotel, maar toen ik er wegging liepen daar nog gewoon koeien. Toen we teruggingen, omdat ik mijn vrouw mijn geboorte grond wilde laten zien, was dat een hele rare gewaarwording. Van die tijd herinner ik me ook vooral de familiedingen: sinterklaas enzo. Bij de open haard zitten en schaatsen in het park: dat herinner je je. En school. Ik zat op de Kanaalschool en dat was vanaf ons huis best een eindje fietsen. Verder heb ik eigenlijk geen speciale gedachten bij specifieke plekken. Je leefwereld speelde zich natuurlijk vooral thuis en in de buurt af. Het was een hechte gemeenschap, dat wel. Ik vond de kleuterschool, die ik vanwege de 1-oktobernorm drie jaar heb gevolgd en de lagere school allebei leuk. Ik vond het afschuwelijk om in het derde jaar lagere school met kerst te vertrekken.”

Over zijn werk dan maar, want het jongetje uit Twente voelde zich steeds meer op

“Nadat we verhuisd waren had ik echt heimwee naar het gemoedelijke van Twente”

zijn gemak in ‘t Gooi. Muziek nam altijd al een belangrijke plaats in in zijn leven. Vader Theo had een rijk gevulde platenkast. “Ik heb nog steeds de originele single uit 1965 van I can’t get no satisfaction van The Stones, van mijn vader. Hij had erg veel singles en zelfs een singlewisselaar in zijn auto. Dat kennen we helemaal niet meer, maar ik wou dat ik ‘m nog had. Ergens in Twente rijdt misschien nog een auto rond met de singlewisselaar van vader Smits. Wat was dat gaaf geweest, als mijn vader die bewaard had!”

Aandacht

Zelf speelde hij in de band No Holding Back, als zanger-gitarist. “Maar ik had de stip niet overleefd”, refereert hij glimlachend aan Idols. “Maar ik was wel ontzettend enthousiast. Ik wilde alleen maar spelen, optreden. Dat heb ik toch altijd

wel gehad, dat ik aandacht wilde.” En dus zat hij van ‘s ochtends vroeg tot ‘s avonds laat aan de telefoon om te proberen optredens binnen te halen. “In dat opzicht was de band heel succesvol. Ik wist muzikaal goede bandleden te kiezen en hoewel ik zelf dus niet zo’n fantastische zangstem had, had ik wel passie. Ik had mijn eigen boekingskantoor, want ik wilde zeven keer per week optreden.” Andere bands kregen ook door dat Henkjan Smits veel optredens binnenhaalde voor No Holding Back en vroegen hem om ook voor hen aan de slag te gaan. “En dus was het boekingskantoor geboren. Vervolgens ging ik in 1992 bij de ‘vijand’ werken, zo kijken muzikanten tegen platenmaatschappijen aan.” Daar begeleidde hij André Rieu, Total Touch, Herman Brood en ontdekte hij Volumia! en Kane. Om er maar een paar te noemen. »

*"Als ik met Herman Brood
door Amsterdam liep,
keken de mensen wel..."*

Op de stip van Smits:

Idols

En toen kwam de tv. "En dat bleek heel erg leuk te zijn. Natuurlijk is Idols een groot succes, maar ik ben me pas echt bewust geworden dat ik tv-maken leuk vind, toen ik RTL Boulevard mocht gaan doen.

Ik werd door uitvoerend producent Marijke Bongaerd gevraagd om Boulevard te gaan doen. 'Want we vinden jou zo leuk bij Idols. Je komt zo natuurlijk over.'

Ik dacht dat ik in de maling werd genomen. Maar ik werd toch maar geacht op te draven, want Albert Verlinde en Patricia Paay waren niet beschikbaar. 'Dan kom je hier vanmiddag en klets je lekker mee over dingen waar jij mee bezig bent.

Over entertainment dus', zei Marijke. En het beviel me prima."

Idols zorgde voor meer bekendheid, maar ook wel een beetje voor minder werk. "Veel platenmaatschappijen en bands dachten: die Smits is te duur geworden. En dus gingen ze naar een ander. Maar het heeft ook veel werk opgeleverd. Ik vind het erg leuk om lezingen te geven voor bedrijven en dan de connectie te leggen met de entertainmentwereld."

De faam waar zoveel 'talenten' die zichzelf voor Idols opgeven naar op zoek zijn, herkent hij, maar doet hem persoonlijk niet zoveel meer. "Als ik met Herman Brood door Amsterdam liep, keken de mensen toch wel. Alleen: ze keken niet naar mij, maar naar Herman naast me. En nu kijken ze naar mij. Na de eerste uitzending van Idols in 2002 liep ik met mijn vrouw over straat en werd ik aangesproken door iemand: 'Goed gejureerd'. Toen besloot ik om de knop om te zetten, er volledig voor te gaan en er zoveel mogelijk van te genieten. Want als ik iets doe, doe ik het vol overgave."

Of hij ooit nog terugkeert naar zijn roots? "De kans dat wij ooit terugkeren naar Twente is nihil. Ik zeg niet dat we de rest van ons leven in 't Gooi blijven wonen, maar ik woon hier heerlijk en vind Twente mooi om af en toe naar toe te gaan, maar moet er nu (nog) niet aan denken om er weer te gaan wonen. De kans dat we ooit naar Spanje vertrekken is groter." ■

Grootste talenten Idols:

"Boris, Jamai en InTwine-zanger Roger. Die laatste heeft het programma prima aangegrepen voor de start van zijn carrière."

Trots op Idols:

"Dat zoveel mensen dankzij het programma hun geld kunnen verdienen met muziek. En dan heb ik het niet alleen over de talenten, maar ook over types als Vincent en Herman."

'Zijn' muziek:

"Alles wat met bezieling gemaakt wordt. Dus over het algemeen zwarte muziek: R&B. Maar ook rock en blues. Als je door mijn platenkast gaat, is die heel divers gevuld. Van The Beatles tot Otis Redding."

Over zichzelf:

"Ik ben absoluut niet de populairste man van 'Hilversum', maar kan mezelf wel recht in de ogen kijken. Ik zit niet in dit vak om bemind te worden. Ik ben streng en consequent. Bij Idols komen mensen naar me toe met de vraag of ze een idool kunnen worden. En dan geef ik eerlijk mijn mening, maar ik weet ook dat negatieve uitspraken bekliven bij het publiek."